

РОЗДІЛ III

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА, ДЕМОГРАФІЯ ТА СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

УДК 330.322

Гобрей Марія Василівна,
аспірант,
Мукачівський державний університет

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ХАРАКТЕР ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ (НА ПРИКЛАДІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

У статті досліджено стан та характер інвестиційної діяльності в Закарпатській області, адже сучасний розвиток економіки можна вважати досить нестабільним та неефективним. Проблема розвитку та залучення зовнішніх інвестиційних ресурсів Закарпатської області є досить актуальною, адже інвестиції стимулюють притік коштів в економіку та забезпечують зростання фінансово-економічних показників держави. Метою дослідження є висвітлення основних тенденцій та характеру інвестиційної діяльності в регіоні на прикладі Закарпатської області. Важливим елементом розвитку економіки є інвестиційна діяльність, яка є сукупністю практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій. Закарпатський регіон країни відіграє важливу роль у формуванні нового середовища для розвитку інвестиційного підґрунтя, а інвестиційне середовище потребує значного надходження зовнішніх інвестиційних ресурсів задля зростання економічного потенціалу країни. У проведеному дослідженні розглянуто основні переваги розвитку інвестиційної діяльності саме у Закарпатській області як чинника економічного розвитку регіону. Закарпатська область є досить привабливою для іноземних інвесторів, адже вона має безліч переваг. Хоча необхідним є врахування територіальних особливостей інвестиційної діяльності регіону через аналіз структури і динаміки особливостей інвестиційної діяльності Закарпатської області. Трансформаційний етап розвитку та перебудови економіки України потребує залучення значної кількості інвестиційних ресурсів в економіку регіону, і саме Закарпатська область уже сьогодні має значний досвід роботи з іноземними інвесторами, оскільки було введено в дію низку спеціальних Законів України, які дали змогу розвивати інвестиційну діяльність. Проте труднощі у вигляді економічних спадів та дестабілізації потребують оновлення шляхи залучення коштів. У статті визначено основні тенденції розподілу капітальних інвестицій за регіонами України, за джерелами фінансування та за видами активів у Закарпатській області у 2014-2017 рр. та подано ряд рекомендацій для покращення майбутніх тенденцій інвестиційної діяльності в регіоні. Саме тому збільшення обсягів інвестиційних надходжень та їх ефективне використання дасть змогу забезпечити розвиток економіки в цілому.

Ключові слова: інвестиції, ризик, країна-інвестор, прямі та капітальні інвестиції, потенціал регіону, фінансові надходження.

ВСТУП

Постановка проблеми. Сучасний розвиток економіки можна вважати досить нестабільним, і навіть кризовим, що простежується в усіх ланках економіки. Також немає чітко сформованих умов для розвитку бізнесу, залучення інвестицій в регіони, зростають витрати на виробництво в усіх галузях економіки. Важливим елементом розвитку економіки є інвестиційна діяльність. Закарпатський регіон відіграє важливу роль у формуванні нового середовища для розвитку інвестиційного підґрунтя, а інвестиційне

середовище потребує значного надходження зовнішніх інвестиційних ресурсів задля зростання економічного потенціалу країни.

Саме тому гостро постає проблема залучення зовнішніх інвестиційних ресурсів задля розвитку Закарпатської області, адже інвестиції стимулюють притік коштів, а за ефективного використання – призведуть до подолання кризових явищ в економіці країни та підвищать фінансово-економічні показники функціонування держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За сучасних умов функціонування актуальним питанням є

розвиток інвестиційної діяльності регіонів України, адже інвестиційне забезпечення є досить важливим для розвитку інвестиційних стимулів, формування ділового сприятливого середовища в регіоні та можливості динамічних трансформаційних процесів в економіці регіонів, а також країни загалом.

Вивченням іноземного інвестування займалися такі вчені: Девідсот К., Райтер Г., Веллс Л. та інші. Проблемами активізації інвестиційної діяльності Закарпатської області займалися багато вітчизняних науковців, серед яких найбільш вагомими є: Гоблик В. [2], Долішній М., Заставний Ф., Зеліч В. [5], Драган І., Лендел О. [6], Маргіта Н. [7], Огородник В. [8], Сойма С. [9], Товт Т. [10], Югас Н. [11] та інші.

Проте, незважаючи на посилену увагу науковців до даної проблематики, залишається недостатньо висвітленим питання характеру інвестиційної діяльності Закарпатської області в сучасних умовах задля підвищення інвестиційної привабливості країни, оскільки середовище функціонування регіону є досить мінливим і потребує постійного вивчення тенденцій та врахування інвестиційного потенціалу, що і зумовило напрямок даного дослідження.

Постановка завдання (мета статті). Мета статті полягає у висвітленні основних тенденцій та характеру інвестиційної діяльності в регіоні за сучасних умов розвитку на прикладі Закарпатської області.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Сучасний розвиток економіки України важко уявити без іноземних інвестицій, проте нестабільна економічна та політична ситуація, валютні коливання, інфляційні процеси, що знецінюють капітал змушують іноземних інвесторів повертати інвестиційні ресурси, погіршуючи при цьому економічний клімат держави.

Надходження іноземного капіталу на сучасному етапі розвитку економіки України – питання стратегічного характеру, від якого залежить не тільки швидкість та якість проведення економічних реформ, але й реалізація цілей стратегічного характеру, таких як технічне переозброєння економіки та сприяння сталому економічному зростанню [7, с. 294].

Концепція регулювання інвестиційної діяльності – це процес створення такої взаємодії та взаємовпливу між державою та іноземними інвесторами, за якого досягається максимальна економічна ефективність інвестицій [7, с. 294].

Інвестування є провідним фактором економічного та технологічного зростання держави [9, с. 614].

Інвестиційна діяльність регіону залежить від залучення прямих іноземних інвестицій та капітальних інвестицій. Відповідно до Закону України «Про інвестиційну діяльність» інвестиційною діяльністю є сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій [4].

На думку О. Лендел, прямі іноземні інвестиції не тільки сприяють зміцненню економіки, підвищують конкурентоспроможність як регіону, так і країни загалом, але й покращують міждержавні відносини з країнами-інвесторами [6, с. 131]. Вважаємо, що даний підхід є досить коректним і точним, адже підвищення

міждержавних відносин для України є важливим та необхідним на сучасному розвитку. Наразі, головними інвесторами Закарпаття є: Нідерланди, Німеччина, Австрія, Польща, Японія та США. Проте їх чисельність можна значно розширити, врахувавши переваги Закарпатської області.

Більш за все західні інвестори вкладають кошти в промисловість, підприємства торгівлі, фінансовий сектор, бо це дає швидкий оборот капіталу та мінімізує їх ризики [5, с.1 26].

Розглянемо розподіл капітальних інвестицій за регіонами України у 2014-2017 рр. (табл. 1). За даними Державної служби статистики України бачимо зростаючі тенденції залучених капітальних інвестицій по Україні, що є позитивним чинником, адже щороку відбувається приріст капітальних інвестицій на 23-30%. Порівняно з іншими регіонами Закарпатська область не є лідируючою у розподілі капітальних інвестицій в аналізованому періоді, проте їх величина у 2017 році зросла до рівня 5256,5 млн. грн.

Якщо розглядати розподіл інвестиційних надходжень за регіонами України, то тенденції розподілу є досить нерівномірні (див. табл. 1). Найбільший обсяг капітальних інвестицій був освоєний підприємствами Києва, Дніпропетровської та Київської області. Нерівномірність іноземного інвестування в регіони України пояснюється відмінністю у соціально-економічному розвитку діяльності регіонів та їх функціонуванні.

Закарпатська область є досить привабливою для іноземних інвесторів, адже вона має безліч переваг, основними серед яких є: велика територія (близько 12,8 тис. кв.), вдале геополітичне положення (межує з чотирма країнами ЄС: Польща, Словаччина, Угорщина та Румунія), проходить через міжнародні шляхи до Європейського Союзу та сусідня до Львівської та Івано-Франківської області. Вона займає активну позицію у сфері транскордонного співробітництва та є центром міжрегіональних відносин Європи та України. Закарпаття має значний розвиток інфраструктури та відкритість регіону для зовнішньоекономічних відносин, а також має ємний ринок сировини. Ці переваги формують привабливий інвестиційний клімат, який свідчить про можливий розвиток інвестиційного потенціалу та зростання інвестиційних ресурсів.

Одним із важливих факторів ефективності інвестиційного процесу Закарпатської області Югас Н. виділяє інноваційний потенціал [11, с. 46]. Однак, вважаємо, що його виділення є недостатньо обґрунтованим серед інших чинників, оскільки даний вид потенціалу залежить від інвестиційної діяльності і є недостатньо розвиненим.

На думку Огородник В., Закарпатська область – це регіон з низьким інвестиційним потенціалом, але і низьким інвестиційним ризиком [8, с. 203].

Закарпатська область уже сьогодні має значний досвід роботи з іноземними інвесторами. Це багато в чому пояснюється активізацією інвестиційної діяльності після прийняття двох специфічних Законів України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності в Закарпатській області» та «Про спеціальну економічну зону «Закарпаття», які поряд з іншими загальнонаціональними законодавчими актами свого

часу створили сприятливий клімат для роботи іноземного капіталу в регіоні [2, с. 615].

Таблиця 1

**Розподіл капітальних інвестицій за регіонами України у 2014-2017 рр.
(млн. грн.) [3]**

	2014	2015	2016	2017	Темп приросту 2015/2014	Темп приросту 2016/2015	Темп приросту 2017/2016
Україна	204061,7	251154,3	326163,7	412812,7	123,08	129,87	126,57
Вінницька	5490,9	6989,9	7781,6	11080,3	127,30	111,33	142,39
Волинська	3241,7	5527,1	5985,7	6521,7	170,50	108,30	108,95
Дніпропетровська	19396,2	24330,6	30806,4	40274,4	125,44	126,62	130,73
Донецька	12875,72	6640,7	10774,8	15644,7	51,58	162,25	145,20
Житомирська	2667,1	3755	5176,1	6926,9	140,79	137,85	133,82
Закарпатська	2524,4	3634,8	3721,4	5256,5	143,99	102,38	141,25
Запорізька	6658,1	7123,3	10193,4	15069,6	106,99	143,10	147,84
Івано-Франківська	6692,6	9285	6563,5	8972,6	138,74	70,69	136,70
Київська	18264,1	22936,1	31057,7	31019,9	125,58	135,41	99,88
Кіровоградська	2990	3800,4	6150,6	6689,5	127,10	161,84	108,76
Луганська	5116,32	1826,5	2910,4	3044,6	35,70	159,34	104,61
Львівська	8880	11845,4	16970,8	22330,5	133,39	143,27	131,58
Миколаївська	3582,8	5761,5	9143,2	10137,8	160,81	158,69	110,88
Одеська	8451,4	8408,7	14987,8	20022,7	99,49	178,24	133,59
Полтавська	8561	7606,1	10998,6	15125,2	88,85	144,60	137,52
Рівненська	2560,8	4176,9	4086,7	5713,7	163,11	97,84	139,81
Сумська	2705	3508,8	5188,5	6183,7	129,72	147,87	119,18
Тернопільська	2433,1	3536,5	4499,1	6538,5	145,35	127,22	145,33
Харківська	7567,6	10520,5	15700,3	17968,2	139,02	149,24	114,44
Херсонська	1917,8	2926,5	4336,4	6850	152,60	148,18	157,97
Хмельницька	3811,2	6523,9	8770	10139,1	171,18	134,43	115,61
Черкаська	3005,4	4196,2	6126	7462,3	139,62	145,99	121,81
Чернівецька	1550,2	2607,8	2444,9	2836,2	168,22	93,75	116,00
Чернігівська	2431,1	3469,3	4979,1	6829,4	142,70	143,52	137,16
м.Київ	60687,2	80216,8	96810,7	124174,7	132,18	120,69	128,27

Починаючи з 2001 року, запровадження спеціального режиму інвестиційної діяльності було здійснено з метою структурної переорієнтації окремих галузей і підприємств області на випуск конкурентоспроможної продукції, зниження непродуктивних витрат і формування на цій основі платоспроможного попиту, створення робочих місць та забезпечення соціального захисту населення [5, с. 124].

На початку 2016 року у Закарпатській області був проведений Форум ініціатив, що включав у себе бізнес-асоціації, громадські організації та регіональну владу. Ця подія була досить важливою для розвитку Закарпатської області, адже ця область була визначена, як апробаційна для регіональної моделі залучення прямих іноземних інвестицій в економіку країни.

Необхідним є врахування територіальних особливостей інвестиційної діяльності регіону через аналіз структури і динаміки особливостей інвестиційної діяльності Закарпатської області. Основних джерел фінансування капітальних інвестицій у Закарпатській

області існує сім (табл. 2). Найбільш вагомими є інвестиції, сформовані за рахунок власних коштів підприємств та організацій і коштів населення на будівництво житла. Позитивною є динаміка освоєних капітальних інвестицій від 2638670 тис грн у 2014 році до 5256509 тис грн – у 2017 році. Частка коштів іноземних інвесторів є досить незначною, що варіює на рівні 0,6-0,9% від загальних надходжень. Проте, у вартісному виразі частка іноземних інвесторів зростає щороку (від 16339 тис грн у 2014 р. до 39830 тис грн у 2016 р.).

Із таблиці 2 бачимо, що необхідним є зростання частки коштів іноземних інвесторів у загальному обсязі надходжень у Закарпатську область, оскільки аналізований регіон потребує розвитку та має значний інвестиційний потенціал для підвищення не лише рівня життя населення, але й для економічної стабілізації, усунення кризового стану, впровадження новітніх технологій та створюватиме якісний людський капітал.

Капітальні інвестиції Закарпатської області за джерелами фінансування у 2014-2017 рр.
(тис грн) [3]

	Освоєно (використано) капітальних інвестицій				
	2014	2015	2016	2017	у % до загального обсягу (у 2017 році)
Усього	2638670	3778415	4662988	5256509	100
У т.ч. за рахунок:					
коштів державного бюджету	19065	119426	115068	165831	3,2
коштів місцевих бюджетів	164216	413344	570062	543362	10,3
власних коштів підприємств та організацій	1089189	1566155	2590036	2414862	45,9
кредитів банків та інших позик	36264	51085	92592	123739	2,4
коштів іноземних інвесторів	16339	25370	39830	31616	0,6
в т.ч. кошти іноземних інвесторів до загального обсягу надходжень	0,6	0,7	0,9	0,6	-
коштів населення на будівництво житла	1021161	1308470	1025447	1607039	30,6
інших джерел фінансування	292436	294565	229953	370060	7

Продовжуючи розгляд капітальних інвестицій Закарпатської області за видами активів, бачимо зростаючі тенденції інвестицій матеріальних активів у вартісному вимірі із 2617141 тис грн у 2014 р. до рівня 5238880 тис грн у 2017 р. Протилежна тенденція

спостерігається у інвестиціях нематеріальних активів, адже їх кількість йде на спад. Розмір нематеріальних інвестицій у 2017 році становить 0,3% , що є дуже незначною часткою.

Таблиця 3

Капітальні інвестиції Закарпатської області за видами активів у 2014-2017 рр. (тис грн) [3]

	Освоєно (використано) капітальних інвестицій				
	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	у % до загального обсягу (у 2017 році)
Усього	2638670	3778415	4662988	5256509	100
Інвестиції у матеріальні активи:	2617151	3758739	4645762	5238880	99,7
житлові будівлі	1141206	1493622	1231656	1843113	35,1
нежитлові будівлі	446381	598351	1148247	889660	16,9
інженерні споруди	331446	532490	532728	579048	11
машини, обладнання, інвентар	506464	772199	1096157	1314429	25
транспортні засоби	107076	239204	456631	453449	8,6
земля	44142	54907	70027	11327	0,2
довгострокові біологічні активи тваринництва і рослинництва	7320	12328	8502	13692	0,3
інші матеріальні активи	33116	55638	101814	134162	2,6
Інвестиції у нематеріальні активи:	21519	19676	17226	17629	0,3
з них:	-	-	-	-	-
програмне забезпечення та бази даних	5262	11422	7867	11423	0
інтелектуальні права, патенти і т.п.	1023	3563	3117	1456	0,2

Отже, за результатами аналізу таблиць 1-3, позитивна тенденція інвестиційної діяльності підприємств є базою для подальшого економічного зростання. Однак, цього обсягу все ще недостатньо для досягнення стійкого економічного розвитку. Бачимо, що капітальні інвестиції спрямовано у швидкоокупні галузі. Поряд з тим, необхідним є подання ряду

рекомендацій, які є дієвими для покращення майбутніх тенденцій інвестиційної діяльності в регіоні в сучасних умовах. До них відносимо:

- відновлення законодавчої зацікавленості в інвестиційному розвитку регіону із забезпеченням державних ініціатив, формування підтримки економічного експерименту та нормативно-правової

бази відповідно до Форуму із виведенням економіки на новий рівень функціонування;

- створення стратегічних альянсів між вітчизняними та зарубіжними підприємствами із врахуванням зарубіжного досвіду;

- врахування негативних наслідків при збільшенні залежності від іноземного капіталу, в тому числі інвестиційних ризиків та розробка методів для їх локалізації;

- зростання рівня рекламування продуктів регіону із застосуванням міжнародних стандартів задля вироблення позитивного іміджу Закарпатської області;

- запровадження у виробничий сектор енерго- та ресурсозберігаючих технологій та природоохоронних заходів, а також виведення з експлуатації застарілої техніки, модернізації та технічного переозброєння підприємств із метою виробництва конкурентоспроможної продукції;

- проведення схожих економічних Форумів ініціатив із закордонними інвесторами, бізнес-партнерами та представниками вітчизняних підприємств задля підвищення інвестиційної

діяльності.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Закарпатська область має безліч переваг в порівнянні з іншими регіонами України, а якісно новий розвиток інвестиційних проектів дасть змогу отримати значні надходження як з боку інвесторів, так і з боку споживачів послуг. Ефективний розвиток інвестиційної діяльності допоможе країні досягти соціально-економічного зростання. Необхідним є постійний моніторинг інвестиційної діяльності сучасного стану інвестування з метою своєчасного та якісного регулювання вищевказаної діяльності. Залучення зовнішніх інвестиційних ресурсів в розвиток Закарпатського регіону є необхідною передумовою для розвитку економіки загалом.

Отримані результати проведеного дослідження варто спрямувати на подальше практичне дослідження інвестиційної діяльності із врахуванням інвестиційних ризиків на регіональному рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Варцаба В. І. Інвестиційна характеристика Закарпатського регіону / В. І. Варцаба, В. О. Огородник // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2016. – Вип. 5(2). – С. 46-51. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evzdia_2016_5%282%29__11.

2. Гоблик В. В. Інвестиції країн ЄС в економіку Закарпатської області / В. В. Гоблик // Науковий вісник Ужгородського університету: Серія: Економіка / редкол.: В. П. Мікловда (гол. ред.), М. І. Пітюлич, Н. М. Гапак та ін. – Ужгород: Видавництво УжНУ, 2011. – Спецвип. 33. Ч. 2. – С. 9-13.

3. Головне управління статистики у Закарпатській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uz.ukrstat.gov.ua/statinfo/statinfo.html>.

4. Закон України «Про інвестиційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uazakon.ru/ukr/ukr-zakon-ob-investitsionnoy-deyatelnosti.html>.

5. Зеліч В. В. Формування сприятливого інвестиційного клімату в Закарпатті / В. В. Зеліч, Н. М. Піскор // Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. – 2016. – Т. 21, Вип. 5. – С. 124-128. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2016_21_5_28.

6. Лендел О. М. Аналіз інвестиційної зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання Закарпатської області / О. М. Лендел // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер. : Економіка. – 2016. – Вип. 2. – С. 131-137. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2016_2_24.

7. Маргіта Н. О. Формування регіональної політики регулювання залучення прямих іноземних інвестицій у Закарпатській області / Н. О. Маргіта // Науковий вісник: зб. наук.-техн. праць. – Львів:УкрДІТУ, 2012. – Вип. 22.01. – С. 294-298.

8. Огородник В. О. Регіональні особливості інвестиційної діяльності Закарпатської області / В. О. Огородник // Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка. – 2011. – Вип. 33, Ч. 2. – С. 201-204.

9. Сойма С. Ю. Інвестиційна діяльність Закарпатської області: проблеми і перспективи / С. Ю. Сойма // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип.10. – С. 614-616.

10. Товт Т. Й. Оцінювання інвестиційної привабливості регіону (за матеріалами Закарпатської області) / Т. Й. Товт // Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. – 2014. – Т. 19, Вип. 2(4). – С. 223-227. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2014_19_2%284%29__50.

11. Югас Н. В. Теоретичні питання та актуальні проблеми підвищення ефективності інвестиційних процесів регіону (Закарпатська область) / Н. В. Югас // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. – 2015. – Вип. 3. – С. 43-48. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2015_3__11.

REFERENCES

1. Varcaba, V. I. (2016). Investicijna karakteristika Zakarpats'kogo regionu [Investment characteristic of the Transcarpathian region]. *Ekonomichnij visnik Zaporiz'koї derzhavnoї inzhenernoї akademії* – Economic Bulletin of the Zaporizhzhya State Engineering Academy, 5(2), 46-51. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evzdia_2016_5%282%29__11 [in Ukrainian].

2. Goblík, V. V. (2011) Investicii kraїн CS v ekonomiku Zakarpats'koї oblasti [Investments of the EU countries in the economy of the Transcarpathian region]. *Naukovij visnik Uzhgorods'kogo universitetu* : Serija: Ekonomika – Scientific

- herald of Uzhgorod University: Series: Economics, 33, 2, 9–13. [in Ukrainian].
3. Golovne upravlinnja statistiki u Zakarpats'kij oblasti [The Main Department of Statistics in the Transcarpathian Region]. uz.ukrstat.gov.ua. Retrieved from: <http://www.uz.ukrstat.gov.ua/statinfo/statinfo.html> [in Ukrainian].
  4. Zakon Ukraїni «Pro investicijnju dijalnist'» [Law of Ukraine «On Investment Activity»]. Retrieved from: <http://uazakon.ru/ukr/ukr-zakon-ob-investitsionnoy-deyatelnosti.html> [in Ukrainian].
  5. Zelich, V. V. (2016). Formuvannja sprijatlivogo investicijnogo klimatu v Zakarpatti / [Formation of a favorable investment climate in Transcarpathia] Visnik Odes'kogo nacional'nogo universitetu. Serija : Ekonomika - Bulletin of Odessa National University. Series: Economics, 21, 5, 124-128. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2016_21_5_28 [in Ukrainian].
  6. Lendel, O. M. (2016). Analiz investicijnoї zovnishn'oekonomichnoї dijalnosti sub'ektiv gospodarjuvannja Zakarpats'koї oblasti [Analysis of investment foreign economic activity of business entities of the Transcarpathian region] Naukovij visnik Mukachivs'kogo derzhavnogo universitetu. Ser. : Ekonomika. – Scientific herald of Mukachevo State University. Economics, 2, 131-137. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2016_2_24 [in Ukrainian].
  7. Margita, N. O. (2012). Formuvannja regional'noї politiki reguljuvannja zaluchennja prjamih inozemnih investicij u Zakarpats'kij oblasti [Formation of the regional policy of regulation of attraction of foreign direct investments in the Transcarpathian region] Naukovij visnik: zb. nauk.-tehn. prac' - Scientific herald: Lviv, 22.01, 294-298. [in Ukrainian].
  8. Ogorodnik, V. O. (2011). Regional'ni osoblivosti investicijnoї dijalnosti Zakarpats'koї oblasti [Regional features of investment activity in the Transcarpathian region] Naukovij visnik Uzhgorods'kogo universitetu. Ekonomika. – Scientific herald of Uzhgorod University. Economy, 33, 2, 201-204. [in Ukrainian].
  9. Sojma, S. Ju. (2016). Investicijna dijalnist' Zakarpats'koї oblasti: problemi i perspektivi [Investment activity in the Transcarpathian region: problems and prospects] Global'ni ta nacional'ni problemi ekonomiki. – Global and national problems of the economy, 10, 614-616. [in Ukrainian].
  10. Tovt, T. J. (2014). Ocinjuvannja investicijnoї privablivosti regionu (za materialami Zakarpats'koї oblasti) [Assessment of the investment attractiveness of the region (based on the materials of the Transcarpathian region)] Visnik Odes'kogo nacional'nogo universitetu. Serija : Ekonomika - Bulletin of Odessa National University. Series: Economics, 19, 2 (4), 223-227. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2014_19_2%284%29_50 [in Ukrainian].
  11. Jugas, N. V. (2015). Teoretichni pitannja ta aktual'ni problemi pidvishhennja efektyvnosti investicijnih procesiv regionu (Zakarpats'ka oblast') [Theoretical issues and actual problems of increasing the efficiency of investment processes in the region (Transcarpathian region)] Social'no-ekonomichni problemi suchasnogo periodu Ukraїni - Socio-economic problems of the modern period of Ukraine, 3, 43-48. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2015_3_11 [in Ukrainian].

Гобрей Мария Васильевна. ТЕНДЕНЦИИ И ХАРАКТЕР ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В РЕГИОНЕ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ (НА ПРИМЕРЕ ЗАКАРПАТСКОЙ ОБЛАСТИ)

В статье исследовано состояние и характер инвестиционной деятельности в Закарпатской области, ведь современное развитие экономики можно считать достаточно нестабильным и неэффективным. Проблема развития и привлечения внешних инвестиционных ресурсов Закарпатской области является весьма актуальной, поскольку инвестиции стимулируют приток средств в экономику и росту финансово-экономических показателей государства. Целью исследования является определение основных тенденций и характера инвестиционной деятельности в регионе в современных условиях развития на примере Закарпатской области. Важным элементом развития экономики является инвестиционная деятельность, которая представляет собой совокупность практических действий граждан, юридических лиц и государства по реализации инвестиций. Закарпатский регион играет важную роль в формировании новой среды для развития инвестиционной почвы, а инвестиционная среда требует значительного поступления внешних инвестиционных ресурсов для роста экономического потенциала страны. В проведенном исследовании рассмотрено основные преимущества развития инвестиционной деятельности именно в Закарпатской области как фактора экономического развития региона. Закарпатская область является достаточно привлекательной для иностранных инвесторов, ведь она имеет множество преимуществ. Хотя, необходимо учесть территориальные особенности инвестиционной деятельности региона через анализ структуры и динамики особенностей инвестиционной деятельности Закарпатской области. Трансформационный этап развития и перестройки экономики Украины требует привлечения значительного количества инвестиционных ресурсов в экономику региона и именно Закарпатская область уже сегодня имеет значительный опыт работы с иностранными инвесторами, поскольку было введено в действие ряд специальных законов Украины, которые позволили развивать инвестиционную деятельность. Однако, трудности в виде экономических спадов и дестабилизации нуждаются в обновлениях пути привлечения средств. В статье определены основные тенденции распределения капитальных инвестиций по регионам Украины, по источникам финансирования и по видам активов в Закарпатской области в 2014-2017 гг. А также представлено ряд рекомендации для улучшения будущих тенденции инвестиционной деятельности в регионе. Именно поэтому, увеличение объемов инвестиционных поступлений и их эффективное использование позволит осуществить экономическое развитие экономики в целом.

Ключевые слова: инвестиции, риск, страна-инвестор, прямые и капитальные инвестиции, потенциал региона, финансовые поступления.

Hobrey Mariya V. TRENDS AND THE NATURE OF INVESTMENT ACTIVITY IN THE REGION IN MODERN CONDITIONS (ON THE EXAMPLE OF THE TRANSCARPATHIAN REGION)

The article examines the current state of Ukrainian tendencies and the nature of investment activity in the Transcarpathian region, because modern economic development can be considered rather unstable and ineffective. The problem of development and attraction of foreign investment resources of the Transcarpathian region is quite actual, as investments stimulate the inflow of funds into the economy and increase the financial and economic indicators of the functioning of the state. The purpose of the study is to highlight the main trends and the nature of investment activity in the region under the current conditions of development on the example of the Transcarpathian region. An important element of economic development is investment activity, which is a set of practical actions of citizens, legal entities and the state in terms of investment. The Transcarpathian region of the country plays an important role in shaping the new environment for the development of the investment foundation. The investment environment requires a significant inflow of foreign investment resources in order to increase the country's economic potential. The main advantages of development of investment activity in the Transcarpathian region as a factor of economic development of the region are considered in the conducted research. The Transcarpathian region is quite attractive for foreign investors, because it has many advantages. Although, it is necessary to take into account the territorial features of the investment activity of the region through analysis of the structure and dynamics of the features of investment activity in the Transcarpathian region. The transformational stage of the development and restructuring of Ukraine's economy requires the attraction of a significant amount of investment resources to the economy. The Transcarpathian region has a significant experience of working with foreign investors since it introduced a number of special Laws of Ukraine that enabled the development of investment activity. However, economic downturn and instability require updated ways to raise funds. The article outlines the main tendencies of distribution of capital investments by regions of Ukraine, sources of financing and types of assets in the Transcarpathian region in 2014-2017, and presents a number of recommendations for improving the future trends of investment activity in the region. That is why, growth of volumes of investment receipts and their effective use will help to improve the economic development of the economy as a whole.

Keywords: investment, risk, country-investor, direct and capital investments, region's potential, financial receipts.

Одержано 15.03.2018 р.